

התעוררות! בירושלים

חזון התעוררות לירושלים

עיר עשירה. אנחנו נפעל על מנת שירושלים תמשיך ותגדיל להיות העיר העשירה בארץ במגוון האנושי שלה, עשירה בתרבות, בהתרחשויות, בחוויות ובטעמים, עשירה בקהילות ובחברויות, עשירה בעבר ובהווה ומעל לכל עשירה ברוח ובבני-אדם מיוחדים. אנחנו גם נרצה להבטיח לתושבי ירושלים פרנסה הולמת כדי שיוכלו ליהנות מכל העושר הזה.

עיר של הרמוניה. ירושלים אולי מאוחדת בשטח אך היא מפולגת בלבבות. אנחנו מאמינים כי ההבדלים בין התרבויות, השפות, הדתות, הקהילות וסגנונות האמונה לא חייבים להיות רק ניגוד, אלא גם השלמה הדדית.

עיר של שותפות. אנו מאמינים בכוחם של בני אדם לפעול ביחד בכדי להבטיח לעצמם עתיד טוב יותר. שיתוף פעולה, חשיבה קבוצתית, פתיחות כנה, שיתוף ציבור ודמוקרטיה בה יכול כל אדם לקחת חלק פעיל הם הדרך שבה אנחנו מתנהלים כתנועה, והדרך שבה היינו רוצים שירושלים תתנהל כעיר.

עיר של אחריות. הדרך לשינוי המציאות מתחילה בהכרה של כל אחד ואחד ביכולתו לפעול על העולם שבו הוא חי ולשנות אותו. אנו מאמינים כי חברה שמעצימה את חבריה, מאפשרת ומעודדת אותם לקחת אחריות על חייהם ועל סביבתם, היא חברה מצליחה עם עתיד טוב לפניה.

עיר של אהבה. אנחנו מאמינים כי מה שיכול להראות כשבר בלתי ניתן לאיחוי הוא המפתח להשלמה. אנחנו מאמינים כי הדרך הכי טובה לטפל בקשיים היא ברוך. אנחנו מאמינים שעיר טובה מתחילה במפגש בגובה העיניים בין שני אנשים ברחוב. אנחנו מאמינים ב"ואהבת לרעך כמוך".

התעוררות! בירושלים

מצע ערכי – כל התורה על רגל אחת

"היה השינוי שאתה רוצה לראות בעולם"

– גנדי –

"ואהבת לרעך כמוך" הוא עיקרון היסוד ממנו נגזרים כל ערכיה של תנועת התעוררות. אנחנו תופסים את משמעותו של עיקרון זה כ**לקיחת אחריות** על גורלו של האחר כחלק מלקיחת האחריות על גורלך שלך, וכי מאמציו של אדם לשפר את חייו ישאו פירות אמיתיים וברי-קיימא אם יעשו בצורה **קבוצתית** ויופנו אל **הקהילה** בה הוא חי. אנחנו מפרשים את "ואהבת לרעך כמוך" כחובה להכיר בערכו של הזולת ולקבלו כמי שהוא, לכבד את דעתו ורצונתיו (**פלורליזם**) ולהציע לו יד במאמץ ליצור עולם טוב יותר בעבור שניכם (**דמוקרטיה השתתפותית**). אנחנו סוברים שבכדי שרעך יהיה כמוך אסור להסתיר מפניו דבר, וכנות ו**שקיפות** הן תנאי הכרחי לבקשת אמון ותמיכה. אנחנו יודעים שלאהוב את רעך כמוך משמעו למצוא דרכים לגשר על מה שמפריד ביניכם, לכן **חדשנות ויצירתיות** הן הכרחיות בכדי לפרוץ דרך במה שנראה כמו מבוי סתום.

התעוררות! בירושלים

כלכלה ותעסוקה

איכות הכלכלה והיצע התעסוקה הם הגורם המשפיע ביותר על איכות החיים בירושלים ועל יכולתם של צעירים לבנות בה את עתידם. מפת התעסוקה של ירושלים כיום אינה מצליחה להציע תעסוקה מספקת הן מבחינה כמותית והן מבחינה איכותית.

תנועת התעוררת תמקד חלק ניכר ממאמציה לפיתוח וקידום תחומי תעסוקה בעלי פוטנציאל גבוה בירושלים על מנת להגדיל ולשפר את היצע התעסוקה של העיר ולשפר את כלכלתה.

מטרות

- שיפור רווחתם החומרית של תושבי ירושלים והפיכתה לעיר המציעה לרבים פרנסה ראויה.
- הגדלה כמותית של היצע התעסוקה בירושלים.
- שיפור איכותי של היצע התעסוקה בירושלים.
- מינוף ההשקעה בתחום התעסוקה למטרות חברתיות ותרבותיות.
- קידום שיתופי פעולה עירוניים ומקומיים.

נושאים מרכזיים

כלכלה יצרנית: קידום תחומי הניו-מדיה, עיצוב, אינטרנט ותקשורת

בירושלים לומדים 21% מהסטודנטים למדעי המחשב, 31% מהסטודנטים לעיצוב וכ-50% מהסטודנטים בתחומי האומנויות. אלפי סטודנטים אלו מהווים פוטנציאל עצום לביסוס "מעמד יצרתי" בירושלים, מעמד המוגדר כאנשים המתפרנסים מיכולתם להיות יצרתיים שיכולים להוות עמוד שדרה כלכלי, חברתי ותרבותי במרכז של עיר מצליחה ותוססת. עם זאת ירושלים אחראית ל-6-9% מהכלכלה היצרנית בארץ והיא אינה מצליחה להציע מקום לפוטנציאל האנושי העצום שהיא אוצרת. קידום תחומי הכלכלה היצרנית ופיתוחה כאשכול תעסוקה מרכזי בירושלים יעצים ויפתח תעשיית שירותים נלווים כגון עורכי דין, רואי חשבון אנשי שיווק ותקשורת וכן ספקי שירותים שונים לרבות בתחומי הפנאי והאוכל ויוכל להשפיע באופן נרחב על מפת הכלכלה והתעסוקה הירושלמית.

התעוררות! בירושלים

התעוררות תפעל על מנת לקדם את תחומי הניו-מדיה, עיצוב, אינטרנט ותקשורת כענפי תעסוקה מתפתחים בירושלים על מנת לקדם היצע תעסוקה שיתרום לעיר ותושביה מבחינה כלכלית, חברתית ותרבותית. אזור מרכז העיר יעמוד במוקד המאמצים בתחום זה על מנת למנף את ההשקעה בתעסוקה בכדי לחזק את האזור.

יצירת תמריצים עירוניים לחברות בתחומי הכלכלה היצריתית. תמריצים אלו יכללו מענקים לחברות קטנות העוברות לעיר ומיזמים מקומיים הצומחים בה.

שיפור והרחבת תשתית עירונית התומכת בפעילות בתחום. הרחבת שטחי משרדים, הקמת מרכזי קו-וורקינג וחממות והקצאת חללי סטודיו וגלריות. המאמצים יכוונו בראש ובראשונה אל אזורי מרכז העיר על מנת לשלב את עסקי ואנשי הכלכלה היצריתית במרקם החיים הירושלמי.

הקמת מנהלת עירונית בתחום הניו-מדיה. בשיתוף החברה לפיתוח ירושלים והמרכז לטיפוח יזמות ירושלים (מט"י). מטרת המנהלת תהיה להעניק סיוע לוגיסטי שיווקי וקישור למוקדי ידע נוספים בעיר לטובת מיזמים בתחומי הניו-מדיה.

זירוז העברת קמפוס "בצלאל" למרכז העיר. נוכחותו של המוסד האקדמי החשוב במדינה בתחום תוכל להוות מוקד משיכה לעסקים שיוכלו גם לקלוט את בוגרי "בצלאל" לעבודה.

עידוד קמעונאות יצריתית. תמיכה ביוצרים, אמנים ואומנים עצמאיים וקבוצות יוצרים דרך הקצאת חללי סטודיו, גלריות ותשתית שיווק ומכירה.

כלכלה מקומית: קידום עסקים קטנים ובינוניים

העסק הקטן והבינוני נבדלים מהחברות הגדולות בכך שהם חלק ממרקם החיים של העיר והקהילה ולא גוף גדול וחסר פנים המנותק מהם. 60% מכלכלת ישראל מתבססת על עסקים מסוג זה וירושלים יכולה להרוויח רבות מקידומם, הן מבחינת כמות התעסוקה שהם מייצרים, הן מבחינת טיב התעסוקה והן מבחינת הקשר של עסקים מסוג זה לחברה.

התעוררות פעלה רבות ותמשיך לפעול לקידום עסקים קטנים ובינוניים על ידי שיפור השירות העירוני הניתן להם, מתן תמיכות, תמריצים ותשתיות, עידוד וטיפוח יזמות ועידוד התאגדות של בעלי העסקים.

חיזוק מנהלות העסקים באגף לקידום עסקים. הגדלת המשאבים העומדים לרשות הגוף האחראי לפיתוח עסקים קטנים בעיר ובאזורי התעסוקה.

התעוררות! בירושלים

מיסוד והידוק השיח בין העירייה והשטח. העצמת פורום בעלי העסקים ובכירי העירייה שיצרה התעוררות בקדנציה האחרונה. המפגש בין בעלי העסקים ובכירי העירייה הרלוונטיים מאפשר הצפה של צרכים ובעיות ושיתוף פעולה בין לפתרון בעיות קטנות כגדולות.

קידום צריכה תיירותית בעסקים מקומיים. קידום תוכניות שיווק המעודדות תיירים לפקוד עסקים מקומיים, בדגש על מרכזת של העיר.

השמת נכסים נטושים לטובת עסקים. מתן פטור מארנונה בשנה הראשונה לפעילותו של בית עסק הפועל במבנה שהיה נטוש קודם לכן. ראה גם פרק דיור.

כלכלה משלבת: שילוב מגזרים בעיר בפעילות יצרנית

אחד הגורמים התורמים לקשייה הכלכליים של ירושלים הוא השתתפות נמוכה בכוח העבודה של רבים מתושביה המשתייכים למגזרים החרדי והערבי. אך דווקא חולשה זו של ירושלים יכולה להיות המפתח לפיתוח כלכלי דרך שילובם של מגזרים אלו בשוק העבודה ומיצוי היכולת שלהם לפרנס את עצמם ולתרום לכלכלת העיר.

התעוררות תפעל לקידום שילובם של מגזרים אלו בשוק העבודה מתוך אמונה בתרומה שביכולתם לתת לכלכלה העירונית ובפוטנציאל של מהלכים אלו לקרב בין המגזרים השונים בעיר.

קידום תוכניות שילוב במעגלי העבודה וההשכלה. הקמת תוכניות ותמיכה בתוכניות קיימות שמטרתן לסייע לרוצים בכך מקרב המגזר החרדי והערבי לרכוש השכלה והכשרה מקצועית ולהשתלב בעולם התעסוקה הכללי.

הרחבת היצע התעסוקה למגזרים החרדי והערבי. יצירת תנאים המאפשרים ומעודדים את קליטתם של חרדים וערבים בענפי תעסוקה שונים בירושלים.

חתימה לשוויון בנטל הכלכלי. במסגרת פעילותה הציבורית והפוליטית תוביל התנועה קו של קריאה לשוויון בנטל בכלכלה כנושא קריטי לשלמות החברה הישראלית והירושלמית.

כלכלה שיתופית: עידוד פעילות קואופרטיבית

הדאגה לרווחתם של תושבי ירושלים אינה מתמצה רק בשיפור יכולת ההשתכרות שלהם אלא גם בשיפור יכולתם לחיות ברווחה בזכות יכולת זו. התאגדות ושיתוף פעולה בין פרטים הינה דרך אפקטיבית ביותר להוזלת עלויות מחייה ומתן מענה לצרכים כלכליים. בין גישות כלכליות המתמקדות

התעוררות! בירושלים

בחברה ובין כאלו שמציבות את היחיד בראש סולם העדיפויות, אנו מאמינים כי הקבוצה והקהילה הם היחידה הכלכלית שמחזיקה במפתח לכלכלה תחרותית ושוויונית, צומחת והוגנת.

התעוררות תשאף לעודד שיתוף פעולה כלכלי בין תושבים וגופים בעיר וליצור קרקע נוחה לצמיחתם של התאגדויות וקואופרטיבים.

ארגון וקידום קבוצות רכישה בתחום הדיור. התעוררות תמשיך ליזום קבוצות רכישה בתחום הדיור ותפעל בכדי ליצור תנאים מועדפים ויתרונות לקבוצות מסוג זה בעיר. (ראה גם פרק דיור)

עידוד קואופרטיבים והתאגדויות כלכליות. אנו נשאף ליצור תמריצים עירוניים ותנאים מאפשרים בעבור התאגדויות מקומיות וקואופרטיבים כמו למשל בתחומי המזון.

קידום קהילות וקהילתיות. תמיכה וסיוע להקמתן של קהילות צעירים וקידום שיתופי פעולה קהילתיים בשכונות יכולים לסייע במתן מענה לצרכים של שונים של תושבים דרך מערכת שירותים קהילתית. (??)

כלכלה ציבורית: השבת והעברת גופי ציבור לירושלים

השירות הציבורי הינו תחום התעסוקה המרכזי בירושלים כעיר הבירה של מדינת ישראל ומקום מושבם של מוסדות ממלכתיים וציבוריים רבים. למרות שחוקי המדינה מחייבים משרדי ממשלה וגופים ציבוריים לפעול בירושלים ישנן כיום עשרות אלפי משרות בסקטור הציבורי שהועברו אל מחוץ לעיר.

תנועת התעוררות תפעל להשבתם והעברתם של גופים ציבוריים ופעילותם לירושלים, כפי שקובע החוק וכפי שמתחייב ממעמדה של ירושלים כבירת ישראל.

העדפה מקומית: העדפת ירושלמים בהתקשרויות עם עיריית ירושלים

כיום 52% מספקיה של עיריית ירושלים אינם ירושלמים. התעוררות פעלה ותפעל להביא להגדלת התקשרויות העירייה עם ספקים ובעלי מקצוע ירושלמים, באמצעות מדיניות עירונית ברורה ומתן עדיפות לתושבי העיר במכרזים עירוניים.

התעוררות! בירושלים

דיור ותכנון

אנו בתנועת התעוררות, מתוך הבנה שהאפשרות למצוא מקומות מגורים ברי השגה בירושלים נדרשת כדי למשוך לעיר ולשמר בה אוכלוסיה צעירה ויצרנית, נפעל כדי להגדיל את היצע הדירות בעיר וכדי לוודא שדירות אלה נמצאות בהישג ידה של אוכלוסיה זו. לשם כך, נפעל בכמה רמות שונות כדי לעזור לתושבי העיר.

מטרות

הגדלת היצע הדיור בר-השגה בירושלים.

שיפור איכות התכנון בירושלים והפיכתו לחברתי, שוויוני ומשלב.

משיכת אוכלוסיה איכותית לעיר באמצעות מיזמי דיור

קידום מאבקים ברמה הלאומית.

מינוף ההשקעה בתחום הדיור למטרות חברתיות ותרבותיות.

נושאים מרכזיים

התחדשות עירונית רחבה: עיבוי היצע הדיור בפנים העיר

השכונות בלב ירושלים, מרכז העיר, רחביה, נחלאות וסביבותיהן נהנות מביקוש רב אך היצע לא מספק של דיור המוביל לעליית מחירים ודחיקת רגלי אוכלוסיות צעירות מאזורים אלו.

תנועת התעוררות תשאף להכפיל את מספר יחידות הדיור בלב העיר על מנת להבטיח רמת מחירים סבירה שתאפשר לאוכלוסיות מגוונות ובעיקר צעירים להתגורר באזורים אלו ולקחת חלק במרקם החיים החברתי והתרבותי באזוריה המרכזיים של ירושלים.

עירוב שימושים בשטחים חומים. שטחים חומים הם שטחים שעל פי תוכנית המתאר מיועדים

לשמש כשטחי ציבור. אנו נחתור לתכנון עירוני המאפשר עירוב שימושים בשטחים אלו שישלב

התעוררות! בירושלים

בין הייעוד המקורי של מוסדות ואתרים פתוחים לציבור ודיור לאוכלוסיות יעד שנכחותן תוכל להעצים את הפונקציה הציבורית של מבנים אלו.

קידום פרויקטים של "פינוי-בינוי" ותמ"א 38. מדינת ישראל מאפשרת כיום מספר מודלים של התחדשות עירונית שאינם מנוצלים דיים בירושלים בכלל ובעיר הפנימית בפרט. אנו נשאף לקדם תוכניות של פינוי-בינוי ותמ"א 38 על מנת לעבות את היצע הדיור בעיר באופן המגן על האינטרסים של התושבים ועל צביון של השכונות הקיימות.

קידום מדיניות תכנון משלבת. תוכניות המתאר ומדיניות התכנון כיום בשכונות מרכז ירושלים אינן נותנות מענה לצורך בדיור בר-השגה ובדיור לשכירות של האוכלוסיות המקומיות והצעירות. אנו נפעל לקדם מדיניות תכנון עירוני המתאימה לצרכיה של אוכלוסיה צעירה, כזו שתכתיב עיבוי אמיתי של היצע הדיור ובעיקר של דירות קטנות ובינוניות על חשבון דירות יוקרה גדולות ויקרות.

מאבק בשטחים בלתי מנוצלים: דירות רפאים ובתים נטושים

בירושלים פוטנציאל דיור בלתי ממומש של עשרות אלפי דירות רפאים שדייריהן ממעטים להשתמש בהם ומאות מבנים נטושים ברחבי העיר לרבות באזורי הביקוש. תופעה זו גורמת לא רק לעלייה במחירי הדיור אלא גם להתנוונות של שכונות איכותיות בעיר.

תנועת התעוררות תפעל לשיפור ניצול היצע הדיור בעיר דרך מאבק בתופעת דירות הרפאים והבתים הנטושים.

כפל ארנונה על דירות רפאים. אנו נפעל למען קידום חקיקה המאפשרת הטלת ארנונה כפולה על נכסים שנמצאים בשימוש חלקי בלבד ובכך אנו מקווים לעודד השכרה של דירות וליצור הרתעה מקניית דירות בירושלים ללא כוונה לעשות בהן שימוש מלא.

הטלת ארנונה על נכסים נטושים. במצב כיום מבנים בירושלים שאינם מאוכלסים או נמצאים בשימוש אינם חייבים בתשלומי ארנונה. אנו נשאף לשנות מצב זה על מנת לעודד בעלי נכסים נטושים להשמיש אותם מחדש.

הנחה בארנונה על נכסים המושמשים מחדש. אנו נחזור לקביעת הנחה בארנונה בשנה הראשונה לפעילותן של כל נכס, לדיור או לעסקים, המושמש מחדש לאחר שעמד נטוש.

התעוררות! בירושלים

מדיניות תכנון חברתית: שינוי כללי המשחק בשיווק קרקעות

במצב כיום שיטת שיווק קרקעות המדינה היא כזו שבה קרקע לבנייה מוקצית לכל המרבה במחיר, שיטה שגורמת לעלייה במחירי הדיור. ספסרות המדינה בקרקעות בירושלים בפרט ובישראל בכלל צריכה להפסק על מנת לאפשר מחירי דיור סבירים.

התעוררות תפעל ברמה העירונית והלאומית לקידום שיטת שיווק קרקעות חברתית שתייצר היצע דיור בר-השגה בירושלים.

שיווק קרקעות במסגרת מחיר למשתכן עם קריטריונים של מיצוי כושר השתכרות. שיטת "מחיר למשתכן" היא שיטה המגבילה מראש את מחירי הקרקע וכך מאפשרת עלויות בנייה נמוכות יותר. אנו נחתור לריבוי פרויקטים המשווקים בשיטה זו בירושלים, כאשר דגש מיוחד יושם על הכנסת קריטריון מיצוי כושר השתכרות על מנת להבטיח כי זכאות לדיור בר-השגה תינתן לאוכלוסייה עובדת. התעוררות תמשיך לעמוד בחזית המאבק הארצי בנושא.

קידום פרויקטים של דיור בר-השגה. אנו נחתור לקידום פרויקטים הכוללים בתוכם מרכיב של דיור בר-השגה בירושלים.

יצירת וקידום התארגנויות תושבים וקבוצות רכישה

התאגדות ושיתוף פעולה של דיירים ורוכשי דיור הם אחד הדרכים היעילות לשמירה על אינטרסים חברתיים וציבוריים בתחום התכנון והוזלת עלויות בתחום הדיור.

התעוררות תפעל בכדי ליזום, לקדם ולהקל על התארגנויות תושבים ורוכשי דיור על מנת להגדיל את היצע הדיור בר-ההשגה בירושלים ולקדם מדיניות תכנון חברתית ומשתפת.

יצירת וקידום קבוצות רוכשים. בשנים האחרונות יזמה תנועת התעוררות מספר פרויקטים של קבוצות רוכשים שהצליחו להציע בירושלים דיור ברמה גבוהה ובמחירים נסבלים. בכוונתנו להמשיך בפעילות זו ובמקביל לפעול על מנת לקדם מדיניות עירונית שיוצרת תנאים מקילים ומועדפים בעבור התארגנויות כאלו.

עידוד התארגנויות תושבים. לצורך ביצוע תוכניות כמו תמ"א 38, "פינוי-בינוי" ואחרות אנו נפעל על מנת לאפשר לתושבים לשתף פעולה בניהם ולמצות את זכויותיהם בתהליך הגדלת היצע הדיור בעיר תוך שהם לוקחים אחריות על סביבתם. אנו נשאף לשמש כמתווכחים בין

התעוררות! בירושלים

העירייה והתושבים, לספק מידע וייעוץ לתושבים, להסיר חסמים בירוקרטים העומדים בפני התארגנויות כאלו ולעודד מנהיגות מקומית.

נושאים נוספים

הקפדה על תכנון אינטליגנטי ואסתטי בירושלים. אנו נפעל על מנת להגדיל את כושר העמידה של האינטרס הציבורי בפני רצונותיהם של יזמים ונחתור להקפדה על אסתטיקה, התאמה מרחבית, פיתוח סביבתי ותרומה עירונית בכל פרויקט דיור.

קידום מדיניות "חברתי תמורת כלכלי". מדיניות כזו תתבע כי יזמי בנייה בעיר יחזירו לחברה כנגד אישורי הבנייה הניתנים להם דרך הכללת מרכיב של דיור בר-השגה ולא פיתוח שטחים ציבוריים בכל פרויקט.

הנגשת הדיור בשכונות קצה. בשכונות החיצוניות של ירושלים ניתן לבנות יחידות דיור רבות במחירים נמוכים באופן יחסי, אך חוסר הנגישות אליהן בתחבורה ציבורית מונע מהן להפוך לשכונות עם דיור בר השגה. תכנון חכם יותר של התחבורה לשכונות אלה ויצירת נגישות רבה יותר למרכזי התעסוקה והמסחר של ירושלים יכול לייצר שינוי דרמטי באפשרות לגור בשכונות אלה. (ראה מצע תחבורה)

הקצאה שוויונית של מבני ציבור. בירושלים מחולקים מאות נכסים לשימושים של גופים ציבוריים שונים, ואנו נפעל כדי לוודא שהקצאות אלה שוויוניות בין האוכלוסיות השונות בירושלים, וכדי להקל על גופים ציבוריים לזכות בהקצאות אלה.

קידום מטרופולין ירושלים. ירושלים יכולה להרוויח כלכלית וחברתית דרך עלייתה ביכולתה לשמש מרכז בעבור תושבי יישובי המעטפת של העיר. ראייה כזו תאפשר לנו לחזק את העיר מבחינה עסקית ותרבותית ולהפוך את המגורים בפרברי ירושלים לאפשרות ריאלית לרבים.

גישור בין התושבים למערכת העירונית. התעוררות תמשיך לפעול על מנת להנגיש מידע בתחום התכנון והבניה לתושבים, החל ממידע שיקל על תושבים ליזום בנייה ועד למידע שיאפשר לתושבים לדעת על הליכי תכנון שישפיעו על סביבתם וחייהם ולהשפיע עליהם. כדי לעשות זאת, נפעל לפרסום נגיש של סדרי יום של ועדות העירייה, פתיחה לדיון של תכניות עירוניות גדולות בשכונות השונות, ויצירת מקורות מידע ברורים ופשוטים על הליכי התכנון והבניה בירושלים.

התעוררות! בירושלים

חינוך

חינוך אינו מתמצה במורה העומד מול כיתה ואינו מתמצה רק בציוני התלמידים. חינוך אינו רק הקניית ידע ואף לא הצבעה על הדרך הנכונה בה צריך האדם לצעוד. חינוך הוא בראש ובראשונה תהליך המתחולל במפגש בין בני אדם שתכליתו פיתוח מודעתו של האדם ויכולתו לתפוס את המציאות בה הוא חי ולהתנהל בה בצורה המיטיבה עימו, עם הסובבים אותו ועם המרקם החברתי אליו הוא משתייך.

בתהליך עיצוב הילד כאדם בוגר ושלם המסוגל להשתלב ולהצליח בחברה ולתרום לה שותפים כוחות רבים הכוללים את ההורים והמשפחה, הקהילה והחברה, התקשורת והאינטרנט ומערכת ניהול מוסדות החינוך שמשולבים יחדיו בתהליך עיצוב אופיים של הדורות הצעירים. מנגד, תהליך עיצוב אופייה של הקהילה, החברה והעיר תלוי יותר מכל דבר אחר באיכות ואופי החינוך שהיא מציעה ודמותם של דורות העתיד שלה.

חברה הלוקחת אחריות על עצמה ועתידה לוקחת אחריות בראש ובראשונה על החינוך. אנו בהתעוררות תופסים את נושא החינוך ככזה שצריך להתבסס על שיח ערכי ולערב ולשלב את כלל הגורמים הנוגעים לחייו ועתידו של הילד. אנו מאמינים כי שינויים מבניים במערכת היחסים בין בית הספר, המשפחה והקהילה שיעודדו מעורבות ושיתוף הם המפתח העיקרי לשיפור איכות ואופי החינוך בירושלים וזהות הדורות העתידיים שלה.

מטרות

מערכת חינוך עירונית הנותנת מענה לכלל צרכיו של הילד

שילוב החברה והקהילה בחינוך

צמצום פערים חברתיים בחינוך

נושאים מרכזיים

עידוד שיח ערכי במערכת החינוך

משמעותו של חינוך אינה רק הקניית ידע וההצלחה בחינוך אינה נמדדת רק בציונים. אנו נשאף להגדיל את יכולתם של בתי הספר ומסגרות נלוות לעסוק בשיח ערכי וטיפוח אישיותם ותפיסת עולמם של

התעוררות! בירושלים

התלמידים דרך הגדלת האוטונומיה של מורים ומוסדות, קידום תוכניות עירוניות בנושא ושילוב הקהילה במערכת החינוך.

שילוב תכנים ערכיים בתוכניות הלימודים ומערכות בתי הספר. בתי ספר צריכים לתת מענה לא רק לדרישה מהתלמידים לרכוש ידע אלא גם לקחת חלק בתהליכי גיבוש זהות, בירור שאלות אידיאולוגיות וטיפול תחושת אחריות על הסביבה והחברה. אנו נשאף להכניס אל בתי הספר תוכניות העונות על צורך זה ולאפשר ולעודד בתי ספר לפעול בתחום.

הגדלת שיתוף הפעולה עם מערכת החינוך הא-פורמלית. תנועות הנוער ומסגרות חינוך א-פורמלי יכולות לתת מענה משלים לנושא העיסוק הערכי בתהליך החינוך של הילד. על כן הגברת שיתוף הפעולה בין בתי הספר ומערכות אלו תוכל להגדיל את נפח ואיכות העיסוק הערכי במערכת החינוך (ראה להלן)

הגדלת האוטונומיה הפדגוגית של בית הספר והמורה. מתן אפשרות ומקום לבחירותיהם של בית הספר והמורה בתכנים הנלמדים על פני עמידה בהישגים נדרשים המוכתבים מלמעלה (ראה להלן)

קידום מעבר לאוטונומיה פדגוגית וחינוכית במערכת החינוך בירושלים

יכולתם של המורה ומנהל בית הספר להתנהל בצורה עצמאית מרחיבה את תפקידם ואת יכולתם לשאוף ולהגשים חזון חינוכי ולא להיות רק צינור מידע במקרה של המורה או מפעל ציונים במקרה של בית הספר. מעבר של בתי ספר לניהול עצמי יוכל לשפר את יכולתם לתפקד הן מבחינה ערכית והן מבחינה ניהולית. מהלכים כאלו ירחיבו מרחב תמרון של המורה במפגש עם התלמידים ויתנו אפשרות לשיח ערכי במקום רק לרוץ להספיק תוכניות לימוד בזמן לבחינה.

עצמאות תקציבית של בתי ספר. הרחבת אפשרויות התמרון של מנהלי בית הספר בהחלטות תקציביות שתאפשר בחירת כוח אדם איכותי ויותר והשקעה בתחומים נדרשים.

עצמאות פדגוגית. הגדלת יכולתם של מוסדות חינוך ומורים להחליט על התוכן הנלמד ואופן העברתו.

התעוררות! בירושלים

קידום מנהיגות חינוכית קהילתית

לחברה והקהילה הזכות והחובה להיות מעורבת בחינוך ילדיה ואנו נשאף להגדיל את יכולתה של הקהילה המקומית ושל החברה בעיר להיות מעורבת ולהשפיע על הנעשה במערכת החינוך. במסגרת זו אנו נשאף ליצור רצף חינוכי בין הבית, הקהילה ובית הספר, להעצים את תפקידם של ההורים בבתי הספר ולעודד מנהיגות חינוכית קהילתית.

 הידוק הקשר בין מסגרות החינוך הפורמלי והא-פורמלי. שילוב בין פעילויות בתי הספר ומסגרות החינוך הא-פורמלי כמו תנועות הנוער יכול להציע מענה חינוכי רחב ומקיף יותר לתלמידים ולשלב את הקהילה המקומית בתחום החינוך. שיתוף הפעולה יעשה ברמת השיווק והגיוס, שיתופי פעולה בפרויקטים מקומיים ותקשורת בין הגורמים השונים.

 שילוב הורים והקהילה במערכת החינוך המקומית. דרך הקמת קבוצות הורים, פורומים של שולחנות עגולים ושיתופי פעולה של מנהלי יחידות הנוער במנהלים המקומיים עם מנהלי בתי הספר אנו שואפים לערב את הקהילה בתחום החינוך וליצור קשר ורצף בין בית הספר ועולמו של הילד בשעות אחר-הצהריים.

 התמקדות במארג החינוכי של הילד. חינוכם של ילדים אינו מתחיל ונגמר בבית הספר ואף לא רק בתוך המשפחה. עידוד מעורבות הורים וכוחות בשכונה בתחום החינוך יאפשר תיאום והמשכיות בין כל הגורמים השונים המשפיעים על חינוכו של הילד.

 שימוש רב תכליתי במבנים. אכיפת ההחלטה שהועברה על ידי נציגי התעוררות בעירייה על שימוש רב-תכליתי במבני חינוך שיעמיד לרשות הקהילה מתקנים למטרות שונות ויהדק את הקשר בינה ובין בתי הספר ומסגרות החינוך הא-פורמליות.

צמצום פערים חינוכיים ושוויון הזדמנויות בחינוך

מערכת חינוך של חברה ערכית חייבת להבטיח לכל הלוקחים בה חלק הזדמנות אמיתית לקחת חלק בעיצוב עתידה ולהצליח במסגרתה. ירושלים, כמו ישראל בכלל, סובלת מפערים משמעותיים בהזדמנויות הניתנות לילדים מקבוצות אוכלוסיה ואזורים שונים החל מגיל הגן ועד לחינוך האקדמי. אנו נשאף לצמצם את הפערים האלו תוך חתירה לשוויון דרך השקעה ועידוד תוכניות משלימות באזורים מוחלשים בעיר תוך דגש על לימודים המאפשרים ניידות חברתית וחופש בחירה.

התעוררות! בירושלים

תוכניות משלימות באזורים מוחלשים. אזורים בעלי מאפיינים סוציו-דמוגרפיים נמוכים יותר מתאפיינים גם באיכות נמוכה יותר של חינוך ובכך נפגם שוויון ההזדמנויות של ילדים מאזורים אלו. דרך הגדלת משאבים ועידוד תוכניות משלימות ניתן לפעול לצמצום הפערים החינוכיים באזורים אלו ולהקטנת הנגישות של כלל אוכלוסיית העיר לחינוך איכותי.

אכיפת הדרישה ללימודי ליבה. לימודי ליבה מהווים את המינימום הבסיסי למתן חופש בחירה לאדם והבטחת יכולת ההשתלבות שלו בחברה בכלל ועולם הלימודים והתעסוקה בפרט. התעקשות על לימודי ליבה בכל מוסדות החינוך לרבות החרדיים תבטיח את שוויון הזדמנויות אמיתי לתלמידי ירושלים.

התעוררות! בירושלים

דת ועיר

בבסיס תפיסתה של התעוררות ביחס לנושאי דת ועיר ויחסי חילונים-דתיים-חרדים עומדת ההבנה כי גישור הפערים בין קבוצות אלו הוא אחד המפתחות להצלחתה של ירושלים. אנו מאמינים כי במה שנראה כניגוד יכולה להיות השלמה הדדית וכי כל הזרמים וגווי האמונה הרבים של ירושלים יצאו נשכרים אם ישכילו להיפתח זה אל זה בדיאלוג ולא במאבק. אנו רוצים להביא מצב בו כל אדם וכל קבוצה בירושלים יכולים לחיות על פי דרכם בעיר תוך מתן ערך והכרה בדרכו של האחר.

מטרות

הבטחת יכולתו של כל אדם בירושלים לחיות על פי דרכו ואמונתו והבטחת מקומם של כלל המגזרים בה.

קירוב לבבות בין מגזרים שונים בעיר.

פיתוח "מעבדת הזהות" הירושלמית

נושאים מרכזיים

מתן מענה לצרכי כלל האוכלוסיות בעיר

התעוררות תשאף לעיר שנותנת מענה לצרכיו של כל אחד מהציבורים החיים בה. שאיפתנו היא ליצור עיר בה כל אחד, מכל קבוצה חברתית ואמונה, יוכל למצוא את מקומו ומענה אמיתי לצרכיו החומריים ורוחניים.

שמירה על צביון השבת תוך מתן מענה לצרכי חילונים. השבת הירושלמית השקטה והדורת הקדושה יקרה לליבנו וברצוננו לשמר אותה תוך הקפדה על כך שרגשותיהם של כל תושבי העיר יכובדו ביום המנוחה שלהם.

התעוררות! בירושלים

הפעלת מוניות שירות בשבת. תנועת התעוררות תומכת בהפעלה מוגבלת של תחבורה ציבורית בשבת ברוח "אמנת גביזון-מדן". במסגרת זו לא תופעל תחבורת אוטובוסים ורכבת קלה בעיר בשבת אך כן תינתן אפשרות לאמצעי תחבורה משניים דוגמת מוניות שירות לפועל בשבת על מנת לאפשר חופש תנועה בירושלים במהלך השבת.

פעילות תרבותית בשבת. התעוררות תיזום ותקדם אירועים תרבותיים ופעילות פנאי בשבת בכדי לאפשר הנאה איכותית ומעשירה ביום השבת לחפצים בכך.

מפגש ודיאלוג

התעוררות תשאף להגדיל את האינטראקציה בין הזרמים השונים בעיר: במקומות העבודה, במסדרונות האקדמיה, באירועי התרבות ובמערכת החינוך. זאת מתוך תפיסה כי קירוב לבבות הוא צו השעה בירושלים והמפתח להצלחתה כעיר.

אירועי תרבות משותפים למגזרים שונים. התעוררות תיזום ותאפשר אירועי ומוסדות תרבות הפונים אל מגזרים מגוונים ומביאים אותם לכדי מפגש.

עידוד השכלת ותעסוקת חרדים. כיום פועלת התעוררות על מנת לאפשר לחרדים החפצים בכך לרכוש השכלה גבוהה והכשרה מקצועית, אולם עוד נותרה מלאכה רבה בתחום. התנועה תפעל על מנת להרחיב את נגישותה של השכלה, הכשרה והזדמנויות מקצועיות העומדות בפני חרדים (ראה פרק כלכלה ותעסוקה)

חיזוק המרכז והתנגדות לקיצוניות

התעוררות תשאף לקדם את פניה של הנהגה חרדית מתונה כאלטרנטיבה להנהגה הקיצונית שלעיתים נותנת את הטון, ומחייבת להוות בעצמה הנהגה מתונה במחנה הפלורליסטי בעיר.

שיתוף פעולה עם המנהיגות החרדית. התעוררות מאמינה כי דו-שיח ודיאלוג עם המנהיגות החרדית ושיתופי פעולה הינם הכרחיים על מנת לייצר קשר אמיתי ולהפיג את העוינות בין המגזרים השונים בעיר.

התעוררות! בירושלים

מניעת הדרת נשים. הדרת נשים מהמרחב הציבורי הינה קו אדום מבחינת תנועת התעוררות שלא תקבל כל פגיעה בזכויותיהן של נשים בכל מגזר לשוויון מלא.

מרחב ציבורי חופשי. התעוררות תפעל למניעת כפייה מכל סוג שהוא ותחתור ליצירת מרחב ציבורי פתוח המאפשר לכל אדם בעיר לנהוג על פי דרכו ואמונתו.

חתימה לשוויון בנטל. הדרישה לשוויון בנטל הכלכלי אינה רק אמירה ערכית אלא גם מפתח לשילוב בין המגזרים השונים בעיר ולקירוב לבבות.

עידוד מגוון דתי

בירושלים מגוון רחב ועשיר ביותר של זהויות אמוניות כאשר בין האתאיסט הגמור ואיש נטורי קרתא עוברים אינספור גוונים וצורות של זיקה למסורת. אנו נשאף ליצור מציאות בה לכל אדם וקבוצה יש את היכולת להגדיר בעצמו ולבטא את דרך חייהם.

שינוי שיטת הכשרות. המצב בו לרבנות הראשית יש מונופול מוחלט על נושא הכשרות הוביל לעיוותים הפוגעים בחופש הדת של תושבי ישראל ויכולתם לחיות על פי תפיסת עולמם. אנו נשאף ליצירת מנגנון כשרות המאפשר מקום ומשמעות למכלול הדעות ותפיסות העולם בעיצוב צביונה היהודי של מדינת ישראל.

תפיסת "מעבדת הזהות". ירושלים היא מוקד המרכז אליו סוגיות חברתיות רבות המונחות לפתחה של החברה הישראלית וככזו היא מהווה מרחב חברתי מרכזי בעיצוב דמותה של החברה הישראלית. התעוררות תחתור ליזום ולתמוך בכל פעילות תרבותית, חברתית או אחרת שתורמת לעיסוק בנושאים אלו.

יהדות כתרבות. ירושלים אוצרת בתוכה אלפי שנות היסטוריה ותרבות יהודים. התעוררות תפעל להמשיך את שרשרת התרבות היהודית – דתית וחילונית כיוצרת ומעצבת את המרחב הציבורי בעיר.

תפיסת "מעבדת הזהות". ירושלים היא מוקד המרכז אליו סוגיות חברתיות רבות המונחות לפתחה של החברה הישראלית וככזו היא מהווה מרחב חברתי מרכזי בעיצוב דמותה של

התעוררות! בירושלים

החברה הישראלית. התעוררות תחתור ליזום ולתמוך בכל פעילות תרבותית, חברתית או אחרת שתורמת לעיסוק בנושאים אלו.

יהדות כתרבות. ירושלים אוצרת בתוכה אלפי שנות היסטוריה ותרבות יהודים. התעוררות תפעל להמשיך את שרשרת התרבות היהודית – דתית וחילונית כיוצרת ומעצבת את המרחב הציבורי בעיר.

אירועי תרבות משותפים למגזרים שונים (ראה לעיל).

שירותי הדת – כיום, מוסד שירותי הדת בירושלים אינו מותאם לכלל האוכלוסייה בירושלים ואינו מייצג נכונה את ציביונה הראוי של העיר, בתחום הדת והעיר. כיום נשלטים שירותי הדת בעיר בידי סקטור פוליטי מובהק. התעוררות מתכוונת לשנות מצב זה ולקחת חלק פעיל בעיצוב מוסד שירותי הדת בעיר, בהיבטים הבאים:

בחירת רב ראשי ציוני לעיר ירושלים – מזה למעלה מעשור אין רב לעיר ירושלים, מצב זה יוצר קיפאון באופי שירותי הדת בירושלים. התעוררות תפעל למען בחירתו של רב ציוני ופלורליסטי למוסד זה.

מועצה דתית ירושלים – כגוף הממונה על מתן ועיצוב שירותי הדת בעיר, אנו רואים חשיבות בעיצובו של מוסד זה ולהשפיע על אופי הדמויות הנבחרות לכהונה במסגרתו. התעוררות תהא מעורבות בעידודם של מועמדים המייצגים נכונה את ציביונה הראוי של ירושלים להתמודדות על בחירה למועצה הדתית.

אגף הכשרות – התעוררות פועלת ותמשיך לפעול במוסדות העיר והמדינה בשיתוף עם ארגונים נוספים על מנת להפוך את מוסד הכשרות למתאים למגוון הציבורים והאוכלוסיות בעיר ולהנגישו לכלל בתי העסק.

התעוררות! בירושלים

תרבות

תחום התרבות הינו אחד התחומים בהם הושגה ההתקדמות המשמעותית ביותר בקדנציה האחרונה אך יש עוד רבות שניתן וצריך לעשות על מנת להפוך את חווית התרבות הירושלמי לעשירה ואטרקטיבית. השקעה בתרבות היא השקעה המכפילה את עצמה בחברה, הכלכלה, איכות החיים ודימויה של העיר, והיא אחת המפתחות המרכזיים להצלחתה של ירושלים.

התעוררות הובילה עד היום עשרות פעילויות ופרויקטים בתחום התרבות והשקיעה מאמצים רבים לקידום התחום במסדרונות העירייה. התנועה תמשיך להשקיע משאבים ומאמצים בהצבת חזון תרבותי לירושלים, טיפוח חיי הלילה, יצירת שגרת תרבות בעיר, שיתוף פעולה והעצמה של קהילת התרבות המקומית ושילוב הקשרים שבין הקהילה הירושלמית וחיי התרבות הירושלמים.

מטרות

גידול כמותי ואיכותי בהיצע התרבות וחווית התרבות בירושלים.

שימור ופיתוח האופי הירושלמי בעשייה התרבותית.

הפיכתה של ירושלים לעיר אטרקטיבית בעבור אמנים ואנשי תרבות

שילוב הקהילה ביצירה וצריכה של תרבות

העשרת המרחב הציבורי וחיי הלילה בתוכן תרבותי.

נושאים מרכזיים

תרבות בעירייה: שיפור הניהול והשימוש העירוני במשאבי תרבות והגדלתם

עיריית ירושלים היא הגורם בעל יכולת ההשפעה הגדולה ביותר על חיי התרבות של העיר. פעילויות התכנון, התקצוב ושיתופי הפעולה של העירייה הם המפתח לשיפור והרחבת ההיצע התרבותי של ירושלים.

התעוררות! בירושלים

התעוררות תפעל להגדלת תשומת הלב המוקדשת בעירייה לנושאי תרבות, להרחבת התקציבים המופנים לתחום ולשיפור וייעול השימוש בתקציבים אלו.

הקמת תוכנית אב לתרבות בירושלים. בתחום התרבות בירושלים פועלים גופים רבים ושונים, לרבות גופים עירוניים וציבוריים וקרנות פרטיות, שמאמצייהם אינם מתואמים דיים ואינם מצטרפים לכדי ראייה משותפת של חזון תרבותי בירושלים. התעוררות תפעל להקמת תוכנית אב לתרבות שתמסד את הקשר ואת שיתוף הפעולה בין המחלקות והחבריות העירוניות, קרנות התרבות, מוסדות התרבות ואמני העיר על מנת לתת מענה לצורך במאמצים מתואמים בתחום.

הגדלת תקציב התמיכה העירונית במוסדות תרבות. התמיכה הכספית של עיריית ירושלים במוסדות תרבות בעיר היא צינור החמצן של העשייה התרבותית בעיר ואחד הכלים המרכזיים לטיפוח עשייה מקומית, איכותית ומגוונת. התעוררות תמשיך לפעול להגדלה משמעותית של תקציבי התמיכה העירוניים במוסדות התרבות בעיר. כמו כן תדאג התעוררות לחלוקה מושכלת ויעילה של התקציבים שתאפשר את קיומם של מוסדות גדולים וקטנים וכאלו הפונים למגוון גדול של קהלי יעד. מדיניות התמיכה תהיה כזו המעודדת ומחייבת העסקת אמנים ירושלמים ותקשורת של מוסדות התרבות עם שגרת התרבות בעיר והמרחב הציבורי (ראה להלן).

שיפור והרחבת תשתיות התרבות בעיר. שיפור אמיתי של עולם התרבות הירושלמי מצריך מחשבה ארוכת טווח המתמקדת בפיתוח תשתיות לפעילות תרבותית איכותית בעיר. התעוררות תפעל להקמתן והרחבתן של תשתיות התרבות בעיר לרבות מרכזי אמנויות, בימות, גלריות, חללי יצירה ותצוגה ועוד.

יצירת מנגנוני סיוע למוסדות במצוקה. מוסדות וגורמים מרכזיים וחשובים בתחום התרבות שנקלעים לקשיים כלכליים זקוקים לסיוע אפקטיבי מצד העירייה על מנת להמשיך בתרומתם למפת התרבות העירונית. התעוררות תפעל ליצירת מנגנון סיוע מוגדר למוסדות תרבות חשובים הזקוקים לכך.

הסדרת מינוף סל התרבות במערכת בתי הספר העירונית. הסדרת השימוש העירוני במשאבי ההעתק המופנים לסל התרבות לבתי ספר על מנת לשפר את איכות התרבות אליה

התעוררות! בירושלים

נחשפים התלמידים ולבנות קהל תרבות עתידי מחד ומנגד לעשות שימוש במשאבים אלו על מנת לחזק את מוסדות התרבות ולהעמיק את שיתוף הפעולה שלהם עם מערכת החינוך.

אנשי תרבות: חיזוק אמנים מקומיים וצעירים

איכות התרבות בירושלים לא תעלה על איכות אנשי התרבות הפועלים בה. ירושלים כיום אינה מצליחה ליצור אופק תעסוקתי מספק בכדי להשאיר בה את העושר העצום של כישרונות אמנותיים שצומחים ומתחנכים בה. הסובלים מתופעה זו הם מוסדות התרבות הירושלמים והקהל הירושלמי שמתקשים למצוא את עתודות הכישרון הדרושות לקיומה של תרבות מקומית תוססת ואיכותית.

התעוררות תפעל על מנת להפוך את ירושלים לעיר המיטיבה עם אנשי עשייה תרבותית ולמקום המציע להם את האפשרות ליצור, להתפרנס ולתרום לחיי התרבות של העיר.

ניצול תקציבי התרבות העירוניים לתמיכה בעשייה מקומית. תקציבי ומשאבי העירייה המופנים, בין אם באופן ישיר מיזמי העירייה ובין אם באופן עקיף דרך תמיכתה במוסדות, צריכים לשמש על מנת להעסיק בראש ובראשונה אמנים מקומיים. אנו נדרוש כי מוסדות תרבות הנתמכים על ידי העירייה יעמדו בדרישה לפעול בירושלים ולהעסיק אמנים מקומיים. כמו כן נחזור לשילובם של אמנים מקומיים במיזמי ואירועי תרבות שמארגנת העירייה.

חיזוק אמנים צעירים. בירושלים פועלים מוסדות הלימוד הטובים ביותר לעיצוב ואמנות על כל תחומיה. חיזוק סטודנטים אלו שסיימו את לימודיהם בעיר וסיוע בהשארתם בעיר הם הצעד הראשון בתהליך שלנו לחיזוק העיר והעצמתה מבחינה אמנותית ותרבותית. אנו נמשיך לפעול למען חיזוק האמנים הצעירים בעיר ונמשיך לקיים אירועים שונים באופן שיובילו לחשיפה רחבה יותר של הקהל הירושלמי את האמנים וכן נמשיך לפעול למען שילובם של אותם אמנים בכלכלה היוצרת בעיר ובהקלות שונות שיאפשרו את הישארותם של אותם צעירים בעיר והפיכת ירושלים למוקד משגשג של תרבות בירושלים.

התעוררות! בירושלים

תרבות אותנטית: שימור ופיתוח האופי הירושלמי

הנכס החשוב ביותר של ירושלים בתחום התרבות הוא אופייה. הירושלמיות, על כל גווניה, מורכביוותיה וייחודה צריכה לא רק לבוא לידי ביטוי בעשייה התרבותית בעיר אלא להיות האבן השואבת ממנה מתפתחים הקולות האמנותיים על הבמות, המרקעים והגלריות.

מדיניות התרבות של התעוררות תשים דגש מיוחד על שמירת האותנטיות הירושלמית ושזירתה בתכני ואירועי התרבות בעיר. זאת על מנת לטפח את ייחודה וקסם משיכתה של ירושלים ולעשות שימוש בתרבות על מנת לפתח את שיח הזהות והמפגש הבין-תרבותי בירושלים.

תמיכה בעשייה מקומית. ערך גדול בשמירה על האותנטיות התרבותית של ירושלים שמור למיזמים מקומיים עצמאיים שצומחים מתוך השטח. פרויקטים כאלו, חד פעמיים או מתמשכים, מבטאים את הרקע שמתוכו הם צמחו ומציגים את פניהם וכשרונותיהם של אנשים שהם חלק ממרקם החיים הירושלמי. התעוררות תפעל למען העדפה וקידום של יוזמות תרבות מקומיות וייחודיות על פני אירועי תרבות חיצוניים המנותקים מאופייה של העיר.

תרבות קהילתית. תרבות צריכה להיות חלק משגרת היום של הקהילה ומשהו שמתקיים גם ברמת העשייה המקומית. התעוררות תפעל לעידוד מיזמי תרבות בשכונות, תמיכה בפרויקטים מקומיים, העצמת המנהלים הקהילתיים, הקצאת מבנים מתאימים והרחבת ושיפור תשתיות התרבות העומדות לרשות הציבור בכל רחבי העיר.

שגרת תרבות. התעוררות רואה חשיבות ראשונה במעלה לא רק בקיומם של אירועי תרבות גדולים וחד-פעמיים בעיר אלא גם ובעיקר בקיומה של שגרת עשייה וצריכה תרבותית מתמשכת כחלק מההוויה העירונית. התנועה תשאף לעודד, ליזום ולאפשר עשייה תרבותית מתמשכת ותרבות יומיומית בירושלים על ידי תקצוב, תמיכה באמנים מקומיים, הקצאת תשתיות מתאימות ויצירת שיתופי פעולה בין אמנים, מוסדות ובתי עסק.

קידום תרבות בכלל המגזרים ובין המגזרים. אמנות יכולה לא רק להציג את פניה של חברה אלא גם להוות גשר ונקודת מפגש בין תרבויות שונות. ישנה חשיבות גדולה לקידום וטיפוח תרבות ואמנות במגזר החרדי ובמגזר הערבי והרחבת תשתיות ומשאבי התרבות העומדים לרשותם. בנוסף, התעוררות תפעל על מנת לקיים ולקדם פעילות תרבותית הפונה אל קהל ירושלמי מגוון ויוצרת שפה משותפת למגזרים השונים.

התעוררות! בירושלים

תרבות לילית: חיזוק חיי הלילה בעיר

המשיכה שמהווה ירושלים בעבור צעירים ואיכות החיים שהיא מציעה לתושביה תלויה גם בכמות, איכות וגיוון חיי הלילה שביכולתה להציע. בשנים האחרונות התפתחו חיי הלילה בירושלים אך עדיין ישנם מספר גדול של מהלכים הנדרשים להמשך מגמה זו.

 סיוע לבעלי עסקים בתחום חיי הלילה. נושאי הבירוקרטיה והרישוי מהווים את אחד הקשיים המשמעותיים העומדים בפני בעלי עסקים בעיר בכלל ובתחום חיי הלילה בפרט. התעוררות תפעל על מנת להוות גשר בין בעלי העסקים והעירייה (ראה פרק כלכלה ותעסוקה) ולהסרת חסמים בירוקרטים והקלה בתנאי הרישוי.

 ערך מוסף בחיי הלילה. התעוררות תשאף לחזק את חיי הלילה בירושלים ולהעניק להם איכות ייחודית על ידי עידוד ויצירת מסורות ויוזמות של אירועי תוכן, הן במקומות הבילוי והן במרחב הציבורי, על מנת להציע למבלים ערך תרבותי מוסף.

 עידוד צריכה תיירותית של מקומות בילוי. במצב כיום ממעטים מיליוני התיירים הפוקדים את ירושלים בכל שנה מלצרוך באופן משמעותי את חיי הלילה בעיר והם מתמקדים באזורים מוגבלים בלבד. תיירים אלו מהווים פוטנציאל אנושי וכלכלי שיכול לתרום רבות לאיכות וכמות אפשרויות הבילוי בעיר. התעוררות תשאף לעודד צריכה תיירותית של חיי לילה על ידי תיירים בעיר על ידי פעילות שיווק והסבר והנגשת מידע לתיירים.

תרבות מרחבית: מתן דגש על המרחב הציבורי

תרבות אינה צריכה להיות דבר מה המתקיים מאחורי דלתיים סגורות ויש חשיבות מכרעת לנוכחות והתקשורת בין העשייה התרבותית בעיר לבין המרחב הציבורי. התעוררות תפעל לקידום התרבות המרחב הציבורי בירושלים על מנת להפוך אותה לחלק אמיתי מהחברה הירושלמית ומהחוויה שמציעה העיר.

 יצירת תשתית תרבות במרחב הפתוח. היכולת לקיים פעילות תרבותית במרחב הציבורי תלויה בקיומם של מתקנים ואתרים מתאימים. התעוררות תפעל בכדי להרחיב את תשתיות

התעוררות! בירושלים

התרבות במרחב העירוני ולמצות את הפוטנציאל הגלום בקיימות. תשתית כזו כוללת אתרים ובמות במרחב הפתוח, מתקנים, תשתית מסחר ובתי קפה בפארקים ואזורים מרכזיים ועוד.

העשרת המרחב הציבורי בתוכן. חוויה תרבותית אינה מתמצה רק באירועים או מוסדות והיא מתקיימת גם בתוכן אליו נחשף האדם המתהלך ברחובותיה של העיר, כמו למשל אמנות רחוב או מופעי רחוב. התעוררות תשאף לאפשר לאמנים לפעול על ובתוך המרחב הציבורי וליצור במסגרתו עם אישור ותמיכה מהעירייה.

המשך פיתוח מרכז העיר. מרכז העיר, ורחוב יפו המחודש במרכזו, מהווים מרכז משיכה פוטנציאלי עצום שיש לנצל. התעוררות תפעל לקיום מיזמים ופרויקטים, אירועים ותשתיות, שיובילו למינוף וניצול של אחד הרחובות והאזורים היפים בארץ.

הרחבת "הרדיוס התרבותי". מלבד אזור מרכז העיר תשאף התעוררות לפיתוחם של מוקדי בילוי ותרבות נוספים בנחלאות, רחביה, מוסררה, המושבות, עין כרם ואזורים נוספים.

פעילויות ספורט ופנאי במרחבים ציבוריים. עיריית ירושלים עושה אך אינה עושה מספיק בכל מה שקשור בקיומם ועידודם של אירועי ספורט ופנאי במרחבים ציבוריים. התעוררות תשאף להגדלת הפעילות והתמיכה העירונית בתחומי אלו, בין אם באירועים נקודתיים דוגמת מרתון ירושלים ובין אם בשגרת תרבות, ספורט ופנאי ממוסדת המנצלת את המרחבים הציבוריים בעיר.

התעוררות! בירושלים

תחבורה

תחבורה מהווה נדבך מרכזי במערכת החיים העירונית והיא משפיעה רבות על כלכלתה של העיר ואיכות החיים בה. מצב התחבורה בירושלים בימינו מצריך תשומת לב ממוקדת ומושכלת על מנת לטפל בליקויים רבים שנוצרו במהלך השנים בעיר ופוגעים בצורה משמעותית באיכות החיים של תושביה.

מטרות

תושבים במרכז – שמירת האינטרס של התושבים לפני כל אינטרס אחר

תכנון ארוך טווח בצד פתרונות מידיים.

פיתוח תחבורה ציבורית ותחבורת אופניים

הבטחת איכות שירותי התחבורה הציבורית

נושאים מרכזיים

תחבורה מתוכננת: מחזירים את התכנון התחבורתי בעיר לפסים

ירושלים סובלת ממדיניות תכנון תחבורתי שחסרה ביכולתה לתת הן מענה ארוך טווח והן פתרונות מידיים לצורכי התנועה של תושבי העיר והמבקרים בה. יש צורך דחוף בחשיבה ארוכת טווח ומערכתית שתוביל לשיפור עתידי במצב התחבורה בעיר בצד יכולת לתת פתרונות לקשיים ובעיות שמדיניות התחבורה הנוכחית יצרה.

הצבת התושבים במרכז. תכנון של מערכת תחבורה צריך להביא בראש ובראשונה את

צרכיהם של המשתמשים בה. התעוררות תלחם בכל שיקול זר ובעיקר האינטרסים של מפעילי תחבורה ציבורית במערך התחבורה הציבורית בירושלים. אנו נפעל להסרת חסמים שנכפו על גופי תחבורה שונים, על חשבון השירות לתושבים, על מנת להקנות יתרונות לרכבת הקלה ולשבירת המונופול של חברת "אגד" על תחבורת אוטובוסים כך שתתאפשר בעיר הפעלת קווי מוניות שירות כמערך תחבורה ציבורית משלים.

התעוררות! בירושלים

ראייה הוליסטית. תכנון תחבורתי איכותי צריך להביא בחשבון את הדרך שבה אמצעי תחבורה שונים משלימים זה את זה. שבילי אופניים, חניוני רכב פרטי, קווי אוטובוס וקווי הרכבת הקלה צריכים להיות מתוכננים באופן שיאפשר שימוש משלב נוח, מגוון, נגיש ומהיר.

מודלריות בתכנון. יישום של פתרונות תחבורה הינו תהליך ארוך ויש להמנע עד כמה שניתן מפגיעה בתושבים במהלכו. התעוררות תתנגד בתוקף לביטול או הגבלה של אמצעי תחבורה לפני הפעלה מלאה של אמצעי תחבורה חלופיים. כמו כן אנחנו נתנגד לביטול קווי אוטובוס או הגבלה על תנועת רכב פרטי לפני הפעלה מלאה של קווי הרכבת הקלה או כל פתרון תחבורתי הולם אחר.

שקיפות ושיתוף תושבים. התכנון התחבורתי בעיר צריך להביא לידי ביטוי את צרכיהם ועמדתם של המשתמשים בו. אנו נפעל למען הגדלת השקיפות של תהליכי והחלטות תכנון ולהגדלת יכולת המעורבות וההשפעה של תושבי העיר עליהם.

הרחבת מערך שבילי האופניים בירושלים. סלילת שבילי אופניים נוספים בעיר מציעה יתרונות תחבורתיים, כלכליים, סביבתיים ובריאותיים לתושבי העיר ואנו נפעל להקמתם של שבילי אופניים בצירים מרכזיים בעיר.

טיפול מיידי ברחוב אגריפס. ליקויי התכנון של מערך התחבורה במרכז העיר הובילו למצב של עומס תעבורתי בלתי נסבל ברחוב אגריפס שפוגע ברווחת התושבים באזור ובנגישות אל שוק מחנה יהודה. התעוררות תפעל למציאת ויישום פתרונות מיידיים על מנת להפחית את העומס ברחוב אגריפס.

תחבורה ציבורית: תחבורה של הציבור למען הציבור

תחבורה ציבורית היא בסופו של דבר הפיתרון הנכון בעבור צרכי התנועה של תושבי ירושלים והמבקרים בה והיא המפתח לאיכות החיים והסביבה בירושלים. עידוד תחבורה ציבורית ופיתוח תשתיות שונות מענה אמיתי ויעיל לצרכי התושבים צריכים לעמוד בראש סדר העדיפויות של מדיניות התחבורה העירונית. במסגרת זו יש לתת דגש לא רק על תשתיות אלא גם על השירות הניתן לתושבים, יעילות המערכת ונגישותו של המידע אודותיה.

התעוררות תפעל על מנת לפתח באופן יעיל וחכם את תשתיות התחבורה הציבורית העירונית ושיפור השירות הניתן לתושב במערך הרכבות, האוטובוסים והמוניות.

התעוררות! בירושלים

האצת פרויקט הרכבת הקלה. על מנת שהרכבת הקלה בירושלים אכן תממש את המענה התחברותי שיש ביכולתה להציע לתושבי ירושלים יש צורך בפיתוח מואץ של קווים נוספים. התעוררות תפעל על מנת לקדם את פרויקט הרכבת הקלה ולהבטיח בכל מחיר כי פעולות ההקמה הבאות יתנהלו בצורה יעילה ומהירה ותוך עמידה בלוח הזמנים. כמו כן נפעל להקמה מושכלת של מערך אמצעי תחבורה משלימים המזין את צירי הרכבת הקלה הקיים והמתוכננים.

הפעלת מערך מוניות שירות. על מנת להגדיל את היצע ואיכות התחבורה הציבורית בירושלים יש צורך בהפעלת מערך מוניות שירות משלים ומתחרה במערך האוטובוסים של "אגד". מוניות השירות יתגברו קווים מרכזיים, יפעילו קווים לצרכים שאינם מקבלים מענה הולם (כמו למשל חיבור ישיר בין שכונות שונות) ויתנו מענה בשעות הלילה המאוחרות וגם בימי השבת בצירים מרכזיים ללא כניסה לשכונות רגישות.

הנגשת מידע. מידע אודות תחבורה ציבורית, זמנים ונתיבי קווים, אינו נגיש דיו ומצב זה פוגע ביכולתם של אנשים לעשות שימוש יעיל ונוח בתחבורה הציבורית בעיר. התעוררות תפעל על מנת לשפר את נגישות הציבור למידע אודות התחבורה הציבורית בעיר, בין אם באמצעים דיגיטלים כגון אפליקציות מכשירים ניידים ובין אם שיפור שילוט המידע בתחנות האוטובוסים.

נושאים נוספים

שיפור הבטיחות בדרכים. התעוררות תפעל למען שיפור הבטיחות בדרכים והפחתת מספר הנפגעים מתאונות דרכים בירושלים. התנועה תפעל על מנת להגביר את ההסברה בגילאים צעירים, ליישום תכנון בטוח ולהפניית מאמצי האכיפה לעבירות מסכנות חיים.

הפחתת זיהום אוויר. עידוד תחבורה ציבורית וסלילת שבילי אופניים הן הפתרונות המתחייבים על מנת לצמצם את זיהום האוויר בעיר ולשמור על איכות הסביבה ואיכות החיים של תושביה.

פתרונות חנייה. כל עוד אין אמצעי תחבורה ציבורים מספקים המשרתים את הבאים אל מרכז העיר יש לתת מענה מידי לצורכי החנייה באזור על ידי הקמת חניוני "חנה וסע" ועידוד נסיעה משותפת במכוניות המגיעות לאזור על ידי מתן הנחות בחנייה למכוניות מלאות.

התעוררות! בירושלים

נוער

כוחה ועתידיה של ירושלים כרוכים בכוחם ועתידם של בני הנוער החיים בה כיום. בני הנוער הם המפתח לעתיד ירושלמי ציוני, יצרני, פלורליסטי והשארתם בעיר הינה בעלת חשיבות עליונה להמשך קיומה של ירושלים כעיר צעירה, משגשגת ומתפתחת. בהמשך לפעילותה בתחום בקדנציה הקודמת תפעל התעוררות לטיפול הנוער הירושלמי וקידום איכות חייו, ערכיו ותחושת החיבור שלו לעיר.

מטרות

- טיפול דור עתיד איכותי וערכי בירושלים
- המשך הגדלת מספר המשתתפים במערכת החינוך הבלתי פורמלית ב-20%.
- שיפור היצע ואיכות אפשרויות הפנאי והבילוי לנוער
- טיפול וקידום מעורבות ומנהיגות נוער
- הפחתת תופעות שליליות כגון שוטטות, אלכוהול, אלימות וגזענות

נושאים מרכזיים

לא על בית הספר לבדו: חיזוק המערכת הבלתי-פורמלית

מערכת החינוך הבלתי פורמלית בעיר, תנועות הנוער ופרויקטים שונים, מציעה מסגרת משלימה שאינה נופלת בחשיבותה ממערכת החינוך הפורמלית. החינוך הבלתי פורמלי מאפשר מסגרות חברתיות מאורגנות ופעילות העשרה והקניית ערכים ומיומנויות שונות לבני נוער וככזה הוא מפתח מרכזי לטיפול נוער איכותי וערכי ולטיפול בבעיות אלימות ושוטטות של בני נוער. התעוררות מאמינה כי יש להשקיע במערכת הבלתי פורמלית, היכולה לשנות מהותית את עולם הערכים של בני הנוער תוך כדי תהליך התבגרותם ובניית זהותם והיא תפעל לחיזוק והגדלת מספר המשתתפים במסגרות בלתי פורמליות בעיר ב-20% במהלך השנים הקרובות.

המשך חיזוק תנועות הנוער. כחלק מהראיה הכוללת הרואה בתנועות הנוער גורם משמעותי בבניה ובעיצוב העיר, תנועת התעוררות תעודד ותתמוך בפיתוח והעצמה של תנועות הנוער

התעוררות! בירושלים

על ידי המשך הגדלת התקציבים המופנים לתנועות הנוער תוך דגש על השקעה בפעילות בעלת אופי קהילתי וערכי.

חיזוק הקשר בין המערכת הפורמלית והבלתי פורמלית. שיתוף פעולה בין מערכת החינוך והמערכת העירונית הפורמליות והמערכת הבלתי-פורמליות יעצים את כוחן של השתיים ויאפשר מארג חינוכי הוליסטי המקיף את כל יומו של בן הנוער. התעוררות תפעל על מנת לקדם שיתוף פעולה בין בתי ספר, העירייה ומסגרות הפעילות הבלתי-פורמלית.

שינוי מאזן התקציב בין נוער נורמטיבי ונוער בסיכון. כיום מוקצים הרוב המכריע של תקציבי הנוער העירוניים לטיפול בנוער בסיכון. על אף החשיבות בהשקעה בנוער במצבי סיכון יש לאזן את המצב על מנת להפנות יותר משאבים לטיפול נוער נורמטיבי.

העצמת פעילות הנוער של המנהלים הקהילתיים. מנהלים קהילתיים הם גורם מרכזי בחיזוק הקהילה וגיבושה ובעלי פוטנציאל גבוהה במיוחד בכל מה שקשור בעבודה עם נוער. התעוררות תפעל לשם חיבור בני הנוער למנהלים הקהילתיים באזור מגוריהם ע"י רתימת תנועות הנוער לפעילות ושימוש במבני המנהלים הקהילתיים ובמשאביהם, שימור כוח אדם איכותי בתחומי הנוער והקצאת משאבים

תמיכה בשנות שירות ומכינות למנהיגות. שנות שירות ומכינות מציאות תרומה כפולה לנוער הירושלמי: הן מציעות לבוגרי תיכון את האפשרות לעסוק בהתנדבות ולאו בלימודים ולהתפתח מבחינה ערכית טרם גיוסם, כמו כן הן מציעות לעיר מסגרות התנדבותיות הפועלות עם נוער בעיר. תנועת התעוררות תפעל להעצמת שתי התרומות שמציעות תוכניות קדם צבאיות לעיר, ותפעל לעידוד פעילותן של שנות שירות ומכינות בעיר ולעידוד הנוער הירושלמי לקחת חלק במסגרות כאלו.

עידוד גישות מגוונות ומעשירות. תחומי פנאי כמו ספורט, תרבות, אמנויות ויזמות עסקית יכולים לשמש כאמצעי לקידום יעדים חינוכיים בצד העשרת הנוער הירושלמי ופיתוח התרבות והספורט המקומיים. התעוררות תפעל על מנת להרחיב ולהקים מיזמי נוער בתחומים אלו.

התעוררות! בירושלים

בילוי עם ערך מוסף: הגדלת היצע ואיכות אפשרויות הבילוי לבני נוער

העדר אפשרויות בילוי לבני נוער ואיכות נמוכה שלהן מובילה לתופעות שליליות כגון שוטטות, צריכת אלכוהול ואלימות. מאידך, לתחום הבילוי יש את היכולת להציע ערך מוסף חברתי ותרבותי ולהעמיק את הקשר של בני הנוער עם העיר. התעוררות תפעל על מנת ליצור אפשרויות בילוי לבני נוער שאינן כוללות צריכת אלכוהול ומציעות ערך מוסף ערכי ותרבותי ברוח ערכי תנועת התעוררות.

המשך קידום יצירת מבנה הנוער בכיכר החתולות כמרכז בילוי רב תחומי. מיזם המבנה יציע לבני הנוער הפוקדים את כיכר החתולות בילוי מוסדר, איכותי ואטרקטיבי כאלטרנטיבה לשותתות וצריכת אלכוהול.

יצירת פעילויות פנאי במרכזי קהילה המיועדים לקהל הנוער בחופשים. מיזמי פנאי איכותיים ואטרקטיביים יכולים להציע לנוער תעסוקה עם ערך מוסף בעת החופשה.

מסיבות חברתיות. הוצאה לפועל של הופעות ומסיבות בעלות מימד חינוכי וערכי, איסוף הכנסות לטובת מטרות חברתיות ראויות כגון שימור ושיפור חזות העיר ועמותות הפועלות לשיפור ועזרה לאוכלוסיות השונות בעיר.

קיום אירועי פנאי וחברה המקדמים אופי ירושלמי. התעוררות תיזום ותתמוך באירועי תרבות ופנאי המיועדים לקהל של נוער ומביאים לידי ביטוי את האופי הירושלמי ומבחרים את הנוער לעיר.

שילוב נוער במיזמי פנאי ותרבות וקידום יוזמות עצמאיות. התעוררות מאמינה כי בני הנוער עצמם הם המשאב חשוב ביותר ביצירת תרבות פנאי איכותית לבני נוער. התנועה תקדם שילוב של נוער מקומי באירועי ומיזמי פנאי ותרבות בעיר ותעודד יוזמות עצמאיות בהובלת בני נוער (ראה גם פיתוח מנהיגות צעירה להלן).

נוער מעורב: פיתוח והעצמה של מנהיגות נוער וטיפוח מעורבות בנושאי חברתיים
תנועת התעוררות מאמינה כי נוער מעורב ופעיל הוא גם נוער ערכי ובעל תחושת שייכות ומשמעות.

התעוררות! בירושלים

יצירה והעצמה של מנהיגות צעירה וגופי נוער חזקים יכולה להוות קרקע למנהיגות ירושלמית עתידית מבטיחה. התעוררות תפעל על מנת לקדם מעורבות חברתית של נוער בירושלים וטיפול מנהיגות נוער חזקה.

חיזוק מעמדה של מועצת הנוער העירונית בקרב הנוער ובסביבתה המוניציפאלית. מועצת הנוער העירונית הינה גוף דמוקרטי המטפח מעורבות של בני נוער בנעשה בעיר ומטפח מנהיגות צעירה. התעוררות תמשיך לתמוך ולקדם את פעילותה של מועצת הנוער העירונית ותפעל לשם חיזוק מעמדה והמשאבים העומדים לרשותה.

עידוד מסגרות התנדבות ופעילות א-פורמלית. התעוררות תתמוך ותקדם פעילות התנדבותית של נוער כדרך לטיפול ערכי, חברתי ומנהיגותי של החברה הירושלמית בכלל והנוער בפרט.

תוכנית עירונית לטיפול מנהיגות צעירה. התעוררות תחתור להקמתה של תוכנית עירונית לטיפול ועידוד של מנהיגות צעירה שתתברג בהנהגה הישראלית בכלל והירושלמית בפרט.

נוער לא-אלים: מלחמה קשה באלימות ובגזענות בקרב בני הנוער בעיר

תנועת התעוררות תפעל למיגור תופעות האלימות והגזענות באמצעות מערכת החינוך הפורמלית בעיר. למערכת החינוך יש מקום מרכזי במלחמה כנגד תופעות אלו, ודרכה אפשר לחנך את בני הנוער לסובלנות וקבלת האחר.

יצירת תוכניות המפגישות אוכלוסיות בעלות רקע דתי, עדתי, תרבותי ורב גילאי שונה.
יצירת סדנאות הדרכה, הסברה וייעוץ להורים.

נוער עובד: עידוד תעסוקה ויזמות

כחלק ממגמת הפיתוח והמימוש של הנוער הירושלמי האיכותי, עלינו לאפשר לבני הנוער להתפתח ולהצטיין גם במישור הכלכלי.

יצירת יריד תעסוקה עירוני שנתי קבוע לבני נוער מטעם גוף עירוני.
חלוקת מידע על זכויות עובדים לבני נוער בפלטפורמות שונות.
הקמת קורס יזמות חברתית/כלכלית לבני נוער מובילים בתחומם.

התעוררות! בירושלים

משפחות צעירות

תחום המשפחות הצעירות הינו אחד התחומים המרכזיים שדורשים כיום מענה רציני ויעיל בירושלים. יכולתה של העיר להציע למשפחות בתחילת דרכם איכות חיים והבטחה לעתיד טוב להם ולילדיהם שתוביל אותם לבחור את ירושלים כמקום מגוריהם ולמצוא בה רווחה הינה אחד הגורמים שישפיעו על עתידה של העיר בטווח הקרוב והרחוק.

'התעוררות בירושלים' תפעל לחיזוקה של ירושלים כעיר המאפשרת איכות חיים מלאה למשפחות צעירות הבוחרות להתגורר בה. התעוררות תפעל ליצירת מערך תומך למשפחות צעירות בירושלים ולחיים משפחתיים וקהילתיים איכותיים תוך עידוד האוכלוסייה היצרנית להשתקע בעיר.

מטרות

שיפור איכות חייהן ורווחתן של משפחות צעירות בירושלים.

קידום קהילתיות ושיתוף פעולה בין משפחות צעירות

שיפור כמות ואיכות הזמן העומד לרשות הורים צעירים.

הוזלת יוקר המחייה.

נושאים מרכזיים

חינוך – ראה פרק חינוך

בין הבית והקהילה: יצירת מארג קהילתי תומך

הקהילה המקומית הינה משאב ראשון במעלה לשירותים ותמיכה חברתית המוצעים לזוגות צעירים והיא מפתח מרכזי בשיפור איכות חייהם. עידוד תחושת קהילתיות ושיתוף פעולה בין משפחות יכולה להוביל לשיפור ניכר ברווחתם ומגוון מנגנוני השירות והתמיכה של משפחות צעירות ויכולתן להציע לזו סיוע הדדי.

התעוררות! בירושלים

התעוררות תפעל לשם עידוד וקידום מודלים של קהילתיות ושיתוף פעולה על מנת ליצור מארג קהילתי תומך למשפחות צעירות בירושלים.

קידום קהילות צעירים. קהילות צעירים היוצרות שותפות רעיונית ומעשית בין פרטים הינן תופעה מבורכת בירושלים שיש לחזקה ולעודדה. התעוררות תפעל לקידום והרחבתם של המודלים הקיימים של קהילות צעירים ולהתאמתם לצרכי משפחות בשכונות השונות.

חיזוק עבודת המנהלים הקהילתיים בתחום המשפחות הצעירות. המנהלים הקהילתיים הינם גורם שביכולתו להציע מענה רחב היקף לצרכיהם של זוגות צעירים. התעוררות תפעל על מנת לחזק את המשאבים והמודלים העומדים לרשות המנהלים הקהילתיים בעבודה מול משפחות צעירות.

טיפול המרחב הציבורי. התעוררות תפעל ליצירת מרחבים ציבוריים מותאמים למשפחות צעירות- מערך לפיתוח ושימור גנים שכונתיים, הקמת סירת בטיחות עירונית, בטיחות בקרבת מסגרות חינוך ומגורים, ייזום שבילי הליכה עירוניים מותאמי משפחות ושיפור המענה העירוני לתלונות. כמו כן, התעוררות תפעל לשיפור תחושת הביטחון במרחב הציבורי ולתרבות נטולת אלימות.

פנאי משפחתי: דואגים לזמן של המשפחות

אחד המשאבים הנחוצים והחסרים ביותר למשפחות צעירות הוא משאב הזמן. שיפור בכמות ואיכות הזמן שמבלה המשפחה ביחד או שעומד לרשות ההורים הינו מפתח מרכזי בשיפור איכות חייהם ותחושת הרווחה של משפחות צעירות. במוקד פעילותה של התעוררות בתחום הזוגות הצעירים יעמוד מרכיב הזמן והתנועה תפעל על מנת לאפשר להם יותר זמן פנוי ויותר זמן איכות.

בסוד מעונות יום לאוכלוסייה העובדת. תמיכה במעונות יום תציע להורים צעירים בירושלים את היכולת למצוא מענה הולם לילדיהם בשעות העבודה. התעוררות תתמוך בסבסוד מעונות היום בעבור האוכלוסייה העובדת (קריטריון של מיצוי כושר השתכרות) על מנת להוריד את עלותם ולעודד את השימוש בהם. כמו כן תמשיך התנועה לקדם את תחום ההזנה במסגרות החינוך על מנת להוריד דאגה אחת נוספת מעל ליבם של ההורים.

התעוררות! בירושלים

יצירת תשתיות ושירותי פנאי. התעוררות תפעל על מנת להגדיל ולשפר את איכות תשתיות ושירותי הפנאי המוצעים להורים בירושלים ללא עלות ותקדם הקמת מתקנים כמו ג'מבורי ופעילות תרבות לילדים כמו "פטל ונשירה", כולל בשבת, ללא עלות או בעלות נמוכה.

פנאי משפחתי. התעוררות תפעל ליצירת מגוון גדול ואיכותי של תרבות פנאי למשפחות **צעירות** הן ע"י תמיכה בהקמת עסקים ומתחמי תרבות המכוונים לקהל המשפחות הצעירות והן ע"י תמיכה וייזום אירועי תרבות מתאימים בעיר.

פנאי בחופשים. התעוררות תפעל להוזלת ולהגברת הפעילות הבלתי פורמאלית במהלך החופשות – ביצירת קייטנות מוזלות ובאירועים מסובסדים למשפחות צעירות.

חיזוק כוחן של המשפחות הצעירות. התעוררות תפעל למען חיזוק הכוח ההורי במערכת המוניציפאלית על ידי ביסוסו של ועד ההורים העירוני ושילובו בתהליכים עירוניים שונים. כמו כן תהווה התעוררות אוזן קשבת לציבור המשפחות הצעירות ותשתדל לסייע להן ככל שתוכל מול המערכת העירונית בכל חוסר צדק שיתקלו בו בכל עניין שירצו ליזום מצידם.

שיתוף פעולה קהילתי. קידום הקהילתיות ושיתוף פעולה בין משפחות יכול לסייע להם להגדיל ולשפר את איכות הזמן העומד לרשותן – ראה לעיל.

רווחה משפחתית: הוזלת יוקר המחיה

יוקר המחיה הוא אחד התחומים הקריטיים ביותר לרווחתן ואיכות חייהן של משפחות צעירות. מחירי הדיור, תחבורה, מזון ושירותים הגבוהים בארץ ובירושלים מהווים מעמסה כבדה על כתפיה של משפחה צעירה בתחילת דרכה. התעוררות הציבה לעצמה כמטרה את היעד של הפחתת יוקר המחיה של משפחות צעירות בעיר על ידי פעילות רוחבית בתחומי הדיור, התעסוקה והתחבורה ופעילות ממוקדת למתן סיוע והקלות לאוכלוסיית המשפחות הצעירות.

תחומי הפעילות של תנועת התעוררות בנושא הקלת יוקר המחיה מפורטים בפרקי הכלכלה והתעסוקה, דיור, תחבורה וחינוך וכן לעיל בפרק זה.

התעוררות! בירושלים

סטודנטים

תחום הסטודנטים הוא אחד מתחומי הפעילות של תנועת התעוררות במסגרת מועצת העיר ואגודת הסטודנטים. מוסדות הלימוד האקדמיים בירושלים מושכים אליהם עשרות אלפי צעירים בכל שנה המהווים פוטנציאל דמוגרפי, חברתי ותרבותי גדול בעבור העיר. יכולתה של העיר להציע לסטודנטים איכות חיים גבוהה ועניין משפיעה על יכולתה למשוך אליה ולהשאיר בה צעירים איכותיים שיקחו חלק בחיי החברה, הכלכלה והתרבות של העיר ויהוו את המפתח להמשך צמיחתה.

מטרות

שיפור איכות חייהם של הסטודנטים בירושלים והגדלת כוח המשיכה שלה לצעירים

שיפור רווחתם ואיכות חייהם של סטודנטים בעיר.

קידום תרבות סטודנטילית חיה ותוססת

טיפוח מנהיגות סטודנטילית

נושאים מרכזיים

סטודנטים ניידים: שיפור שירותי התחבורה לסטודנטים

סטודנטים הם אוכלוסייה בעלת צרכי ניידות גבוהים ותלות גבוהה בשירותי תחבורה ציבורית. במציאות של ימינו בירושלים מהווה התחבורה הציבורית בעיה קשה בעבור סטודנטים הסובלים מתדירות נמוכה של קווים בלתי יעילים אל ומאזורי הקמפוסים וריכוזי המגורים של סטודנטים.

התעוררות תפעל על מנת לשפר את איכות שירותי התחבורה הניתנים לסטודנטים וקיצור זמני הנסיעה מאזורי מגוריהם לקמפוסים השונים. ראה פרק תחבורה להרחבה בנושאים אלו ונושאי תחבורה נוספים.

קידום מוניות שירות בירושלים. תמיכה בהפעלה של קווי מוניות שירות בתוך העיר בין אזורים

סטודנטיליים (ראה פרק תחבורה)

התעוררות! בירושלים

תחבורה לילית. יצירת תחבורה ציבורית לילית שתשרת סטודנטים שגרים בשכונות פריפריה ורוצים לבלות בעיר גם במהלך השבוע ולא רק בסופ"ש.

רשת שבילי אופניים. אופניים הם מענה זול, יעיל ואקולוגי לצרכי התחבורה של סטודנטים ובכלל. התעוררות תפעל להקמת רשת שבילי אופניים המחברת את השכונות הסטודנטאיליות לקמפוסים הרלוונטיים (אזור מרכז העיר להר הצופים ובצאלא, בית הכרם לגבעת רם ולמכללה להנדסה, אזור רחביה למכללת הדסה וכו').

סטודנטים עם מרווח נשימה: דאגה לרווחתם וכלכלתם של סטודנטים

רווחה והישרדות כלכלית הם בין הנושאים המשפיעים בצורה הדרמטית ביותר על איכות חייהם של סטודנטים בעיר. היכולת להתפרנס ולחסוך בעלויות היא משמעותית ביותר בתקופת הלימודים של צעירים רבים. התעוררות תשאף לפעול על מנת לסייע לסטודנטים למצוא תעסוקה בעיר מחד ולצמצם בעלויות המחיייה שלהם מאידך.

תיקון העיוות במדיניות מתן הנחה בארנונה לסטודנטים. במצב הקיים כיום סטודנטים אינם זכאים להנחה בארנונה כסטודנטים אלא רק על פי מבחן הכנסה, מצב היוצר עיוות בו סטודנטים שצריכים לעבוד למחייתם אינם זוכים להנחה. התעוררות תפעל במישור המקומי והארצי למתן הנחה משמעותית בארנונה לסטודנטים ללא קשר למבחן הכנסה.

משרות קיץ לסטודנטים. סטודנטים רבים עובדים בענפים שאין בהם תעסוקה רבה בקיץ ועל כן נאלצים לחזור כל קיץ להורים לעיתים תוך ספיגת עלות שכר הדירה הגבוה בזמן שהם אינם משתמשים בדירות. התעוררות תפעל לשם יצירת משרות קיץ לסטודנטים על ידי עידוד חברות פרטיות היוזמות פרויקטים בזמן הקיץ ויצירת סל פרויקטים עירוניים שיתופעלו ע"י סטודנטים בחודשי הקיץ.

עידוד שיתוף פעולה והתאגדות סטודנטים. יכולתם של סטודנטים לפעול כקהילה ולשתף פעולה בניהם מהווה מרכיב חשוב ביכולתם לצמצם בעלויות ולקבל שירותים במחירים מופחתים. התעוררות תשאף לקדם קהילתיות סטודנטאילית ומנגנונים לשיתוף פעולה בתחומים שונים, החל מתרבות ועד תחבורה ודיור.

התעוררות! בירושלים

בית סטודנטיאלי: קידום פתרונות דיור לסטודנטים

אחד הקשיים המרכזיים שבפניהם עומדים סטודנטים בירושלים הוא מחסור בהיצע דיור מספק ועלויות דיור גבוהות. התעוררות פועלת באופן רוחבי בתחום הדיור בעיר (ראה פרק דיור) ובמקביל תשאף לייצר מענה משמעותי לאוכלוסיית הסטודנטים באופן ישיר באמצעים שונים.

 בנייה לסטודנטים במרכז העיר. התעוררות תקדם מדיניות בנייה לסטודנטים באזורי מרכז העיר (דוגמת מעונות בצלאל)

 תמיכה במתגוררים בשכונות מחוץ למרכז העיר. התעוררות תתמוך ותשלים את המאמצים לעודד סטודנטים המתגוררים מחוץ לאזורי מרכז העיר באמצעות מלגות ויצירת מערך שירותים וקהילה איכותי.

 סיוע בהשכרת-משנה של דירות. התעוררות תפעל ליצירת פלטפורמה מתווכת בין תיירים הרוצים לשהות בעיר בקיץ וסטודנטים המעוניינים להשכיר השכרת-משנה את דירותיהם.

תרבות סטודנטיאלית: שיפור חווית הסטודנט בעיר

היכולת לחוות את ירושלים ולחיות בה חיים חברתיים ותרבותיים מלאים ותוססים היא אחד המרכיבים המרכזיים של חווית הסטודנט בירושלים ויכולתה של העיר למשוך ולהשאיר בה צעירים. התעוררות תפעל על מנת לעודד יוזמות וחשיבה מקורית במאמץ להפוך את ירושלים לעיר בעלת תרבות סטודנטיאלית חיה ותוססת.

 פיתוח מרכז העיר. השלמת מהלך עיצוב מרכז העיר כמקום סטודנטיאלי עם דגש על מרכזי לימוד ועבודה עצמית לסטודנטים במרכז העיר (תוך דגש על שיפור הנגישות משכונות הפריפריה למרכז העיר) או לחילופין עיצוב שכונות פריפריה כשכונות סטודנטיאליות על כל המשתמע מכך תוך פתיחת עסקים קטנים בשכונות אלו.

 עידוד יוזמות עצמאיות. המנהיגות התרבותית הטובה ביותר היא זו שצומחת מהשטח ומכירה את רצונותיהם וטעמם של הסטודנטים. התעוררות תשאף לקדם, לתמוך ולשתף פעולה עם מיזמים עצמאיים של סטודנטים בתחומים שונים.

התעוררות! בירושלים

הנגשת העיר לסטודנט החדש. הדברים הטובים באמת כמו גם הצרכים הבסיסיים בירושלים נותרים לא פעם בלתי ידועים ונגישים. התעוררות תפעל על מנת להנגיש את היצע התרבותי והיצע השירותים של העיר לסטודנטים באמצעות פלטפורמות מידע, מפות, סיורי הכרות, מבצעי הנחות ועוד.

מנהיגות סטודנטיאלית: העצמת כוחן של אגודות הסטודנטים

אגודות הסטודנטים, כגוף מייצג של אוכלוסיה זו, יכולות להוות כוח משמעותי בשיפור חיי הסטודנטים בעיר. כיום לא פועלות אגודות הסטודנטים בעיר בשיתוף פעולה מספק ובכך אינן ממצות את כוחן ויכולת ההשפעה שלהן. התעוררות תפעל לקידום שיתוף הפעולה בין אגודות הסטודנטים לבין עצמן ובין לבין העירייה על מנת להעצים את יכולתן לפעול למען סטודנטים בעיר.

מיסוד היחסים ושיתוף הפעולה בין אגודות הסטודנטים והעירייה. קידום ומיסוד פורום ראשי אגודות הסטודנטים עם מנהלי אגפים בעיריית ירושלים.

התניית תמיכת העירייה בשיתוף פעולה. ניתן להשתמש במשאבי העירייה המופנים לתחום הסטודנטיאלי כמנוף לשיפור שיתוף הפעולה בין האגודות על ידי התניית התמיכה בשותפות.

מינוף משאבים. התעוררות תפעל על מנת לקדם מדיניות "מאצי'נג" – השוואת תרומה – של העירייה למיזמים סטודנטיאליים התורמים לירושלים.

התעוררות! בירושלים

שכונות

השכונה היא הסביבה המיידית והיומיומית של מרבית תושבי ירושלים ועל כן לאיכותה ואיכות השירותים שהיא מציעה ישנה השפעה מכרעת על איכות חייהם. כיום שכונות רבות בירושלים הן שכונות שינה שמספקות היצע חברתי, תרבותי ומסחרי דל לתושביהן.

התעוררות מאמינה כי עיר איכותית תלויה בין היתר בשכונות איכותיות המציעות מגוון גדול של שירותים לתושב. כמו כן מאמינה התעוררות במנהיגות ומעורבות מקומית כדרך הטובה ביותר לשפר את מצבן של שכונות העיר. לאור זאת תפעל התנועה בצורה ממוקדת ואינטנסיבית בכדי לתת מענה לבעיותיהן של שכונות שונות, להוות ולטפח מנהיגות שתוביל את שכונות העיר קדימה.

מטרות

קידום וטיפוח שכונות מגורים אטרקטיביות בירושלים המציעות מגוון שירותים איכותיים.

קידום וטיפוח מנהיגות מקומית ומעורבות תושבים.

הגדלת היצע השירותים המקומי של השכונות השונות.

מתן מענה קשוב ויעיל לבעיות וצרכים של שכונות ספציפיות.

נושאים מרכזיים

שכונה מעורבת: העצמת מנהיגות מקומית וקידום מעורבות תושבים

כמו בתחומים אחרים, גם בתחום השכונות מאמינה תנועת התעוררות כי את הפתרונות הטובים ביותר לצרכיהם יכולים התושבים לספק בעצמם. מנהיגות מקומית הצומחת מתוך הקהילה וציבור שלוקח אחריות על סביבתו ומקום מגוריו הם הדרכים הטובות ביותר לחזק שכונות ולשפר את איכות החיים בהן.

התעוררות תפעל על מנת לטפח ולהעצים מנהיגות קהילתית בשכונות ולעודד מעורבות ויזמות של תושבים באזורי מגוריהם.

התעוררות! בירושלים

חיזוק תהליכי שיתוף ציבור. נגישות הקהילה לתהליכי קבלת החלטות ויכולת ההשפעה עליהן הן תנאי לצמיחתה של מנהיגות מקומית ומעורבות תושבים אמיתיות. התעוררות תשאף לקדם ולמסד את מנגנוני שיתוף התושבים בתחומים שונים מדיוור ועד חינוך על ידי הקמת פורומים ומנגנוני הפצת מידע.

עידוד מנהיגות מקומית. התעוררות תפעל על מנת לעודד את פעולתה של מנהיגות מקומית דמוקרטית על ידי סיוע למנהלים הקהילתיים מול העירייה ועל ידי שיתוף פעולה עם יוזמות מקומיות.

עידוד קהילות צעירים. קהילות צעירים הן משאב רב ערך ביצירת מנהיגות מקומית ומעורבות קהילתית. התעוררות תפעל לשם הקמת מסלול תמיכות בקהילות של העירייה אל מול פרויקטים וחיבור שלהן למנהל הקהילתי.

שכונה מושקעת: פיתוח והנגשת תשתיות מקומיות

איכות השירותים שיכולה שכונה להציע לתושביה תלויה בין היתר באיכות המתקנים והתשתיות העומדים לרשותה ואיכות תחזוקתם. מבני ציבור ושטחי מרחב ציבורי איכותיים מהווים מפתח חשוב לאיכות החיים בשכונה. התעוררות תפעל למען שיפור התשתיות המקומיות בתחומי הפנאי, החינוך, הפעילות הקהילתית, התרבות והמסחר בשכונות.

הקצאת מבנים ציבוריים לשימוש תושבי השכונה. בהתאם להחלטת העירייה שהעבירה התנועה בקדנציה הקודמת יש להעמיד את משאבי הציבור בשכונות לרשות הציבור ולאפשר שימוש רב תכליתי במתקני המתנ"סים, בתי הספר ובתי הכנסת.

פיתוח וטיפוח פארקים וגנים ציבוריים. סביבה ירוקה ומטופחת המציעה פעילות פנאי ונופש איכותית ונעימה הינה בעלת חשיבות גדולה לאיכות חייהם של תושבי השכונות. התעוררות תפעל למען פיתוח מרחבים ציבוריים איכותיים ולשדרוג התחזוקה והתשתיות של הקיימים.

נושאים נוספים

קידום בתי עסק איכותיים—ראה פרק כלכלה ותעסוקה

שיפור התחבורה הציבורית לשכונות—ראה פרק תחבורה.

אירועי תרבות שכונתיים—ראה פרק תרבות.

שיפור החינוך בשכונות ופתיחת מסגרות לגיל הרך—ראה פרק חינוך.

חיזוק המסגרות הבלתי-פורמליות—ראה פרק נוער.

התעוררות! בירושלים

קיימות

"תן דעתך שלא תקלקל ותחריב את עולמי, שאם קלקלת - אין מי שיתקן אחריך"
(קהלת רבה ז יג א).

"קיימות" היא האופן שבו האוכלוסייה משתמשת במשאבי הטבע שלה בצורה נבונה ואחראית על מנת לאפשר צמיחה ושגשוג ברי-קיימא לאורך זמן. תחום הקיימות הינו מפתח מרכזי לאיכות חיים ראוויה של תושבי העיר, בהיותה נדבך חיוני להבטחת עתיד סביבתי בריא יותר. כיום, סובלת ירושלים ממחסור בשטחים ירוקים מטופחים, מהעדר מודעות ומחוייבות חברתית למיחזור והפחתת כמויות הפסולת, ומזיהום אוויר הנובע מסילוק פסולת לא חוקי וממערך תחבורה שאינו ידידותי לסביבה. על כן, ומתוך תפיסה ארוכת טווח של עתיד הסביבה ורווחת תושבי העיר ירושלים, מאמינה התעוררות בקידום ירושלים להיות עיר מקיימת כערך מרכזי בצביונה של העיר. עיר המהווה סביבת חיים בריאה ונעימה יותר, למען תושביה היום ולמען הדורות הבאים.

מטרות

- יצירת מודעות סביבתית בקרב תושבי העיר.
- קידום פיתוח עירוני בראייה סביבתית ארוכת טווח.
- שמירה מוקפדת על ניקיון העיר וסביבתה.
- הגדלת היקף השטחים הירוקים בעיר וטיפוחם.
- פיתוח מערך הפרדת הפסולת העירונית

נושאים מרכזיים

מדיניות ירוקה – התעוררות תפעל להביא את ירושלים לסטנדרטים הגבוהים ביותר בתחום הקיימות. לצורך זה נדרשת מדיניות עירונית הוליסטית, ארש תתווה את נקודת המבט הסביבתית בכל הקשר של תכנון עירוני. על כן, תפעל התעוררות לגיבוש תכנית עירונית כוללת, ארוכת טווח, בתחום הסביבה, שתיצור את הדגשים הסביבתיים הנדרשים בכל תהליכי התכנון העירוניים: תחבורה, מים, רישוי עסקים, תשתיות וחינוך.

התעוררות! בירושלים

חינוך ירוק - עיר נקייה ובריאה מחייבת מודעות מעמיקה של תושביה לחשיבות ההגנה על הסביבה. לכן, בראש ובראשונה, תפעל התעוררות ליצירת מערך חינוכי משולב בין בתי הספר לתנועות הנוער ומסגרות החינוך הבלתי פורמליות האחרות, לחינוך למודעות סביבתית, שמירה וניקיון. בנוסף תפעל התעוררות לקיום כנסים ציבוריים פתוחים, להנגשת המידע ולשיתוף הציבור בדיון הסביבתי.

עיר נקייה וידידותית לסביבה - ניקיון העיר הוא תעודת הזהות הסביבתית שלה. התעוררות תפעל להקטין באופן משמעותי את כמות הפסולת ברחובות העיר, במערך המשולב מחיזוק מערך הניקיון במשאבים ואכיפה לצד טיפול נכון ויעיל בפסולת:

הגדלת המשאבים המופנים לניקיון במערך העירוני - ציוד ניקיון, מערך כלי הפרדת פסולת ומחזור וכוח אדם;

התוויית מדיניות מחמירה כלפי עסקים הפוגעים בניקיון העיר ומסלקי פסולת בדרכים לא חוקיות.

ייעול מנגנוני הטיפול בפסולת למניעת מפגעים תברואתיים.

מיחזור והפרדת פסולת - קידום משמעותי של הפרדת פסולת על סוגיה השונים יאפשר טיפול יעיל ואסתטי בפסולת העירונית וימנע מפגעים תברואתיים. התעוררות תפעל לקדם ולייעל את מנגנוני ההפרדה וליצור שימוש יעיל יותר בהליכי מיחזור.

שטחים ירוקים - האזורים הירוקים בעיר ובהרי ירושלים מאפשרים מרחבים של פנאי ובילוי למגוון אוכלוסיות העיר ותורמים לאיזון באטמוספירה. לכן תפעל התעוררות לשמירה על המרחבים הירוקים הציבוריים הקיימים, לטיפוחם ולפיתוחם כמתחמי פנאי איכותיים מובילים. כמו כן, כיום רק תושביהן של שכונות בודדות ביותר בעיר נהנים משטחים ירוקים בתחומן. התעוררות תפעל להגדלת היקפם של שטחים ירוקים בתוך שכונות העיר השונות. לכן תפעל התעוררות לכך שלכל תושב תהיה פינה ירוקה במרחק סביר מביתו ותפעל לקדם באופן ממשי גינות קהילתיות שיתופיות.

תחבורה נקייה - פליטת גזים רעילים מרכבים הם המקור המרכזי לעליית רמת זיהום האוויר. התעוררות תפעל לקידום תחבורה ידידותית לסביבה. זאת, בעיקר בהפחתת מספר כלי הרכב על ידי יצירת אלטרנטיבות, של תחבורה ירוקה ונוחה לרווחת התושבים. (ראה גם פרק תחבורה).